

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Eva Vašková

Čítanie s porozumením – Cisárove nové šaty

Genas acha'uvipnaha - Le cisariskere neve gada

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Eva Vašková

Kontakt na autora UZ: Základná škola Kúpeľná 2,
Prešov,
vaskova.zskuppo@gmail.com

Názov: Čítanie s porozumením –
Cisárovenovéšaty

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** PaedDr. Eva Bilišňanská

Preklad: Anna Balogová

ISBN 978-80-565-1234-0

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzií marginalizovaných rómskych komunití. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah Pherd'ipen

Cisárove nové šaty – text rozprávky

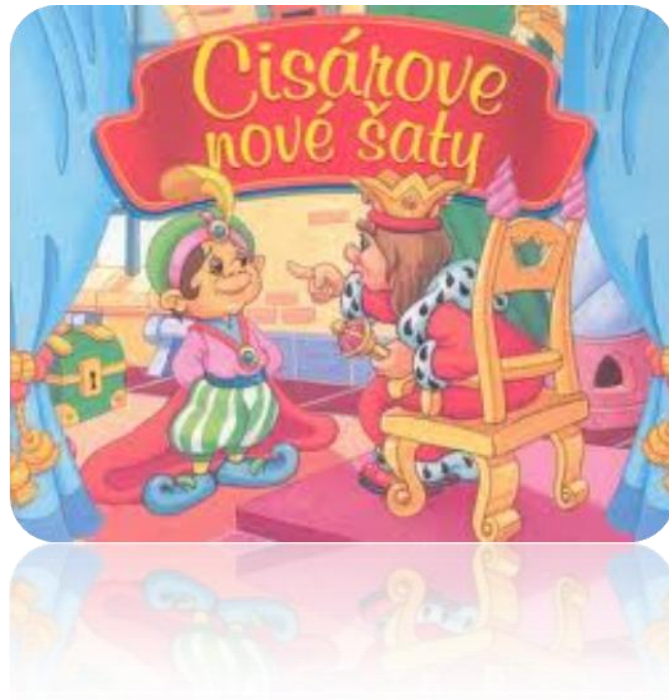
le Cisariskere neve gada – o tekstos ke paramisa

Pracovné listy *Keripne-butakere* řila

Použité zdroje

e Literatura /biblijograficko god'averipena

Andersen, Hans Christian

Cisárove nové šaty

Le cisariskere neve gada – o tekstos ke paramisa

Pred dávnymi rokmi žil cisár, ktorý mal tak nesmierne rád pekné, nové šaty, že všetky peniaze vydával na parádu. Nestaral sa o svojich vojakov, nedbal o divadlo ani o poľovačky; stále sa chcel ukazovať v nových šatách. Každú hodinu mal iný odev, a ak sa obyčajne hovorí o kráľovi, že zasadá v rade, tak tu sa vždycky vravelo: „Cisár je v obliekárni!“

Vo veľkom meste, kde cisár býval, žilo sa veselo, každý deň prichádzalo veľa cudzincov.

Raz sem prišli dvaja šaľbiari, vydávali sa za tkáčov a vraveli, že vedia utkať najkrajšiu látku, akú si len možno predstaviť. Táto látka bude mať nielen neobyčajné farby a vzorku, ale šaty z nej budú mať takú podivuhodnú vlastnosť, že budú neviditeľné pre každého, kto nie je súci pre svoj úrad alebo kto je nevýslovne hlúpy.

„To by ale boli znamenité šaty,“ pomyslel si cisár. „Ak by som si ich obliekol, hneď by som spoznal, ktorí ľudia v mojej ríši nie sú schopní zastávať im zverený úrad. Mohol by som rozoznať hlúpych od múdrych! Ba veru, tú látku mi musia zaraz utkať!“ A hneď vyplatil šaľbiarom hŕbu peňazí, aby sa mohli pustiť do práce.

Hneď si aj postavili svoje krosná, tvárili sa, akoby pracovali, ale na vretenách nemali vôbec nič. Bez dlhého premýšľania si vypýtali najjemnejší hodváb a najkrajšie zlato. Všetko si poschovávali do vlastných vreciek, a potom dlho do noci pracovali na prázdnych krosnách.

„Teraz by som rád vedel, koľko už toho natkali!“ pomyslel si cisár, ale čudne sa mu zvieralo srdce, keď si pomyslel, že kto je hlúpy alebo celkom nesúci pre svoj úrad, nemôže látku vidieť. Myslel si, pravdaže, že sám o seba sa nemusí obávať, ale jednako len by bol rád niekoho najprv poslať pozrieť, ako to vyzerá. Všetci ľudia v meste vedeli, akú podivuhodnú silu má látka a všetci túžili vidieť, aký neschopný alebo hlúpy je ich sused.

„Pošlem ku tkáčom svojho starého, poctivého ministra!“ pomyslel si cisár. „On najlepšie posúdi, ako látka vyzerá, lebo má rozum a nikto nezastáva lepšie svoj úrad ako on!“

Šiel teda starý dobrý minister do sály, kde dvaja šaľbiari pracovali na prázdnych krosnách. „Bože na nebi!“ pomyslel si starý minister a div si oči nevyočil, „veď ja nič nevidím!“ Ale nahlas nič nepovedal.

Obaja podvodníci ho pozývali bližšie a pýtali sa, či látka nemá krásnu vzorku a nádherné farby. Potom ukázali na prázdne krosná a úbohý starý minister otváral oči, div mu z jamôk nevypadli, ale nevidel nič, lebo na krosnách nič nebolo. „Bože môj!“ zhrozil sa, „vari som hlúpy? To som sa nikdy nenazdal a nik sa to nesmie dozvedieť! Vari nie som súci pre svoj úrad? Nie, nikomu nesmiem povedať, že látku nevidím!“

„No, nič nevravíte o látke!“ prihovoral sa šaľbiar, čo tkal.

„Ó, je nádherná, čarokrásna!“ povedal starý minister a pozrel cez okuliare. „Tá vzorka a tie farby! – Veru, musím povedať cisárovi, že sa mi nevýslovne páči!“

„Ach, to nás teší!“ povedali obaja tkáči a vymenovali farby i vzorku podľa názvov. Starý minister pozorne počúval, aby to mohol povedať cisárovi, keď príde domov. A tak aj urobil.

Teraz žiadali podvodníci ďalšie peniaze a nový hodváb i zlato, čo potrebovali na tkanie. Všetko vopchali do vlastných vreciek, na krosná nedali ani vlákenko, ale ako predtým i teraz tkali na prázdnych krosnách.

Čoskoro poslal cisár iného poctivého úradníka pozrieť, ako tkáči pokračujú v práci a či už bude látka hotová. Pochodil tak ako minister. Hľadel a hľadel, ale keďže tam boli len prázdne krosná, nemohol nič vidieť.

„No, nie je to pekná látka?“ vraveli šaľbiari, vysvetľovali mu a ukazovali na nádhernú vzorku, ktorá vôbec nejestvovala.

„Hlúpy predsa nie som!“ pomyslel si dvoran, „že by som teda nebol súci pre svoj úrad? To je ale smiešne! No jednako, nik to nesmie spozorovať.“ Potom pochválil látku, ktorú nevidel, a uistil ich, že má radosť z takých krásnych farieb a utešenej vzorky. „Áno, látka je ozaj čarokrásna!“ povedal cisárovi.

Všetci ľudia v meste rozprávali o nádhernej látke.

Tkanie *Sivkeriben- kana pes kerel tkañiben.*

Teraz i sám cisár chcel vidieť látku, pokiaľ bude ešte na krosnách. Vybral sa k prešibaným šaľbiarom s celým zástupom význačných mužov, medzi ktorými boli aj starí, poctiví úradníci, ktorí tam boli už predtým. Šaľbiari teraz tkali ostopäť, lenže bez jediného vlákna na prázdnych krosnách.

„Ach, veď je to grandiózne!“ vraveli obaja poctiví úradníci. „Pozrite len, vaše veličenstvo, na tú vzorku, na tie farby!“ a ukazovali na prázdne krosná, lebo sa nazdali, že ostatní istotne látku vidia.

„Čože je to!“ pomyslel si cisár, „ja nič nevidím! To je strašné, som vari hlúpy? Alebo azda nie som súci cisár? To by bolo to najstrašnejšie, čoho som sa mohol dožiť!“ – „Ó, látka je pekná!“ povedal teda cisár. „Som s ňou nanajvyš spokojný!“ prikyvoval a pozoroval prázdne krosná. Nechcel povedať, že nič nevidí. Celý sprievod, čo prišiel s cisárom, pozeral a pozeral, ale nevidel viacej ako ostatní. No všetci vraveli tak ako cisár: „Ó, látka je veľmi pekná!“ a radili mu, aby si šaty z tejto látky po prvý raz vzal na veľkú procesiu, ktorú práve pripravovali. „Je to grandiózne, úchvatné, excelentné!“ letelo od úst k ústam a všetci boli s látkou nanajvyš spokojní.

Cisár dal každému šaľbiarovi rytiersky kríž do gombíkovej dierky a titul cisárskeho tkáča.

Pred procesiou celú noc sedeli šaľbiari pri práci a mali zapálených šestnásť svetiel. Ľudia sa mohli presvedčiť, že majú naponáhlo, aby cisárovi šaty zavčasu zhotovili. Tvárili sa, akoby vyberali látku z krosien, strihali vo vzduchu veľkými nožnicami, šili ihlou bez cverny a napokon povedali: „Prosím, šaty sú už hotové!“

Sám cisár ta zašiel so svojimi urodzenými gavaliermi a obaja šaľbiari zdvihli ruky do výšky, akoby v nich niečo držali a povedali: „Hľa, to sú nohavice! a tuto košeľa! tu zasa plášť!“ a tak pokračovali. „Sú ľahké ani pavučinka! Človek by sa temer nazdal, že nemá nič na tele, ale v tom je práve čaro týchto šiat!“

„Áno!“ povedali gavalieri, ale nevideli nič, lebo tam ani nič nebolo.

„Vaše cisárske veličenstvo, ráčte si teraz najmilostivejšie vyzliecť šaty!“ povedali šaľbiari.

„Potom vám

oblečieme nové,

tuto, pred týmto

veľkým zrkadlom!“

Cisár sa vyzliekol a akoby mu po kúsku ktoré mu ušili; pása, a potom akoby to mala byť vlečka. zvrátil pred

šaľbiari sa tvárili, obliekali nové šaty, chytili ho okolo mu niečo priviazali a Cisár sa obracal a zrkadlom.

„Ach, či sú len znamenite pristanú!“ vzorka! Tie farby! Je drahocenný odev!“

krásne! Ako vraveli všetci. „Tá to

„Vonku čakajú

s cisárskymi

nebesami, ktoré v sprievode ponosú nad vašim veličenstvom!“ oznámil hlavný ceremoniár.

„Áno, som pripravený!“ povedal cisár. „Nože, pristanú mi?“ A potom sa ešte raz obrátil pred zrkadlom, lebo teraz sa chcel tváriť, akoby naozaj obdivoval svoje nádherné šaty.

Komorníci, čo mali niesť vlečku, macali po dlážke, akoby vlečku dvíhali. Držali ruky vo vzduchu a netrúfali si prezradiť, že nič nevidia.

A tak šiel cisár v sprievode pod nádhernými nebesami a všetci ľudia na ulici a v obloch vraveli: „Ach, aké nádherné šaty má cisár! Akú čarokrásnu vlečku na rúchu! Ach, či mu len pristane!“ Nikto sa nechcel prezradiť, že nič nevidí, lebo by nebol súci pre svoj úrad, alebo by bol nevýslovne hlúpy. V nijakých šatách nemal cisár taký úspech.

„Ale veď je nahý!“ povedalo ktorési dieťa. „Bože na nebi, čujte ten nevinný hlas!“ povedal otec. A ľudia si šepkali, čo povedalo dieťa.

„Veď je nahý, malé dieťa to povedalo, nahý je!“

„Nahý je!“ volal nakoniec všetok ľud. Tu cisára zamrazilo, lebo sa nazdal, že majú pravdu, ale pomyslel si: „Teraz musím vydržať po celý sprievod.“ A vykročoval si ešte pyšnejšie a komorníci niesli vlečku, ktorej vôbec nebolo.

Sas oda imar čirila, but berša palal, kana dživelas jekh cisarīs(*kijaris-kralos*), savo kamelas avka bares, zorales šukares pes te uravkerel, jilestar kamelas o uravipen. Avka zorales, kaj savore love delas pro gada. Nakerelas vizad'ipen, pa'ivalo zaučhariben pre peskere slugad'a, ňi pro *ŕeaotros-d'ivadlos*, naphirelas joj pro poľovački, furt pes čak kamelas te sikavkerel urado andro neve gada, kaj les sako te dikhel pro baro šukariben. Sako jekh ovra les sas urde aver gada, u te pes varekano phenel, kaj o *kijaris-kral'is* hi pre rada-*leskeri šerali but'i*, ta pre akada *kijaris* pes vakerelas čak jekh. „O Cisarīs hi andre urad'i!“- *odoj kaj pes uren o gada*.

Andro baro foros, kaj o cisarīs bešelās, dživelas pes čačo šukares, bachtales, sako d'ives andro foros avenas varesave manuša aver themendar.

Jekhfār, adaj andre akada foros avne duj but'akere save kerenas kardi- *kardengere*, horajinenas, chochavenas kaj hine tkači, save kerena pochtan-*latki*, u kaj kerena le cisaroske nek šukareder pochtan pro gada. Akale pochtan-*latka* naela čak nek šukareder barvi thaj vzorki, numa ola gada save pes lestar sivena, ena ajse, kaj len nadikhela ňiko. Čak ajso manuš savo hino god'aver, hi les vareso andro šero, hino god'aver pre but'i andro hrados kaj la te kerel, čak ajso akal gada šaj dikhela u nadikhena len čak ola manuša save hine igen but diline.

„Akada bi enas gada, Devla miro“, gindind'a peske o cisarīs. „Te bi mange me uravas kajse gada, džanas bi save manuša andre miri phuv hi lače ke kajsi but'i u o ko hi čačo dilino. Džanas bi te prindžarel ko hi maškar lende dilino u ko god'aver! No u vašoda mange kajso pochtan-*latka* mušinen okola duj sig, sig te kerel u pajk gada lendar te sivel. !, U oda ideos thaj poťind'a le kardoskerenge but love, kaj pes te muken jojn andre but'i.

Mind'ar peske ačhade peskere sivakere – *o krosni*, kerenas savoro avka kaj pes te dikhel hoj jojn čačes sivkeren, no čačo sas oda kaj len po krosnakere vret'eni le na sas ňisave thava. Phende le kirajiske kaj pro gada save siven kamen te sivkerel nek šukareder hodvabos, thaj te rakinkeren nek šukareder somnakaj savo les hin. Savoro so lenge o cisarīs diňa kaj te rakinen pro leskere gada, peske rakinde andre peskere žebi, u kaj pes čačo te dikhel save joj leske siven nek šukareder gata, kerenas but'i pro krosni cali raťi, či ko tosara.

„No u akana imar kamav čačo te džanel keci imar sivkerde!“ gindind'a peske o cisarīs, no phares pes leske bond'arelas o jilo, zaučharelas pes pharipnaha, kana peske gondonilnelas, pro šero rakinelas oda hoj kana uravela akala gada, džanela mind'ar save manuša andre leskeri

phuv ena lače ke kajsi but'i savi kempel te kerel andro palacos u o ko ela čačo dilino. Džanela joj te prindžarel ko hi maškar leskere manuša dilino u ko god'aver! No so teñ i joj nadikhela akala side gada, ela tiž dilino? Vašoda leske oda ačhelas pro šero. No sas pro bar rakimdo hoj joj ola gada dikhela, numa tavka bichad'a eršejno averes kaj te dikhel so pes odoj kerel. Sako andro foros džanela pal ada savo pochtan-latka hi akada, savo zora'ipen la hi u vašoda sako jekh lendar kamelas te džanel, savo hi lengero pašutno bešado-*o susedos* dilino.

Bičhavav me ko sivkerde mire phures, pa'ivales ministros!“ gindind'a peske o cisarís.

„Joj nek feder džanela sar oda pochtan avri dit'hol, vašoda les bičhavava, bo džanav kaj les ho andro šero god'i, u niko nadžanel feder but'i pro palacos te kerel sar joj!“ . Ge'la akor o phuro, lačo ministros andre sala, kaj ola duj kardošne kerenas but'i pro kuče krosni- *sivkerde*.

„Devla miro, savo sal pro zejgocis!“ gindind'a peske o phuro ministros u mišto kaj leske o jakha napele avri, olestar so dikh'la, „me niso nadikhav“!. No hangoha, zoraes niso naphend'a, čak peske oda gindinelas andro šero.

So duj dažne, avri marde, les vičinenas pašeder u phučenastar, či dikhel savo šukar pochtan kerde, savo les hi šukare vzorkici thaj barvi. Pajk sikade pro kuče krosni-*sivade* u čoro, phuro misnistros čak phundravelas o jakha, kaj leske mišto andralo checva avri napele, no nadikhelas pre lende niso, vašoda kaj pre akala krosni-*sivade* čačo niso nasas.

„Devla miro!“ darnd'il'a, „čačo som me ajso dilino? Me akada nadžanavas u niko ni nadžanela kaj me sem čačo dilino! Či me čačo na som nek feder pre palacoskeri but'i? Na, niskaske naš'ti me phenav, kaj o pochtan me nadikhav!“

„N niso navakeren pala akada pochtan!“ phenel leske jekh kardošno, savo sivelas pro krosni-*sivade*.

„Ó, hiñi ajso šukarori, but šukar hiñi!“ telo dikhinde-*okuljari* o pohuro ministros mukl'a kala lava. „Odi vzorka, u ola barvi! – No čačo, me akana denašav ko cisarís u mušínastar leske te phenel, kaj mange pes leskere neve gada avke bares pačinen, kaj ni lava naš'ti arakhav pre lengero šukariben!“.

„Ó, oda hi vaš amende but bare lašaripnaha zaučardo, save lava rakinen prejkal amari but'i, rajе ministros!“ phende soduj džane u vakeren dural palo vzori thaj barvi sar pes vičinnesthaj

savenca o gada pro šukariben khelen. O phuro ministros mištes šunelas, kaj savoro so jojn duj džane vakeren te džanel te vakerel pajk joj le cisaroske, kana avela ke leste. U avka thaj kerde.

Akana o duj horaja – *chochade* kamenas mejk aver buteder love, nevo hodvabos, thaj somnakaj, savo lenge mejk kamepl pro siviben vaš leskere gadenge. Pal pale savoro ispinde andro peskere žebi, u pro krosni-sivade ni jekh cikñori thavutni, pal pale pes krenas kaj vareso sivkeren, čak avka bija nisoste.

Palo charno ideos-*vramake* bičhad'a o cisar is pal pale averes but'akeres khataro palcis, kaj te dikhel, sar o sivkarde andre but'i kerde bareder kothor ko pochatn u te ke leskero sivipen gadenge. Ačhi'la pes oda isto so pes ačhila le phure ministroske. Dikhelas, dikhelas, no vašoda kaj pro krosni na sas nišo, naš'i čačo dikhelas pre lende khanči.

„No so, nane akada šukar pochtanoro?“ phučenas kavka o kardošne, vakerenas diliñipena palo oda save šukar vzorki hi pre leste u save nek šukareder barvecna khelkerel akda pochtan.

„Nume dilino me čačo na som!“ gindind'a peske, čačo me na sem lačo pre odi but'i savi kerav andro palacos? Oda hi čačo pro asaviben! No, nišo naš'i džanel kaj me čačo niso nadikhav, gindind'a peske kavka“ Pajk teh joj rakind'a nek šukareder lava pre akada pochtan kajse vzorkenca, thaj nek šukarder barvenca, pro oda pochtan savo čačipnastar ni na sas. „He, o pochtan hi čačo igen but šukar!“ phende le cisariske.

Savore manuša andro foros vakerenas palo baro šukar pohtan. No u akana imar thaj o korkoro cisar is kamelas akada pochtan te dikhel pre peskere jakha, sigeder mejk sar les lena tele palo krosni-sivade. Ge'la akor ko kardošne jekhetanes le butedere god'avera muršenca-*but'akere* andralo palacis, sne mašakr lende phure, lače but'akere. O kardošne akana sivkerenas, krenas but'i sar bengas, pro šel the panč, no pal pale bibe jekh thavutni pro khuče krosni-sivade. „Ach, akada hi grandijozno“! vakerenas so duj pa'ivale but'akere andralo palacis. „Dikhen amaro lačo, baro kirajis, pre odi vzorkica, pro ola šukar barvici“! u sikavenas pro khuče krosni-sivade, bo ginkdinenas peske kaj ola so odoj hine lenca o pochatn dikhen.

„So oda hi, akada!“ gindind'a peske o cisar is, „me nišo nadikhav! Oda hi baro binos, sem me čačo ajsa dilino? Či me na sem lačo, god'aver cisar is? Akada bi bi pes ačhelas mange pro

nek bareder binos savo man arakhal'a andro miro dživipen“ – „Ó, akada spochtán hi ajsó šukar!“ phend'a o cisarís. „Me sem but smirom pre tumari but'i savi kerd'an le pochtaneha!“ – bond'arelas le šereha *upre-tele* u dikhelas pro kuče krosni-*sivade*. Nakam'l'a ní joj te phenel, kaj ní joj níso nadikhel. Caló leskero sprjevodos, manuša save gele le cisaroha, dikhenas, dikhenas, no nadikhenas buteder sa rola prejkal lende, so? Níso! Numa savore vakrenas vaka sar the o cisarís: „Ó, o pochtán hi ajsó but šukar!“ u phenenas leske pre god'i kaj o gada save pes sivena kale pochtanestar peske mi urel pro baro ineposkero bučus, pre procesija, savi akada ideos- *vrama* kerenas. „Hi oda grandijozno, but bares šukar, eksecelentno hi akada pochatn!“ Sajinenas kajse zorale lava mujendar, u savore sne zaučharde lačhibnaha pro šukariben kale pochtanoske. O cisarís diňa sako jekheske kardošnoske rit'jeriko kerestocis pro deštos u thaj učo titulos, kirajikero zaučhard'ipen kaj hine cisaríke sivarde.

Prejkal procesija, salí raťi o kardošne bešenás pašo krosni-*sivade* u kerenas phari but'i paš lende sne labarde dešu šov vilaňa. O manuša šaj akor džanenas kaj hi len so te kerel, hoj o gada mušinen te el kerde pre akada baro ineposkero bučus. Kerenas horajipnaha-*chochavenas* kaj o pochatn len tele khataro krosni-*sivade*, čhingerkerenas la pro kothora bare nožničkenca, sivenas o gada la suvaha andre savi na sas ní thav u pro agor savoreske pes dine te šunel u phende: „Pro cisaríko baripen, šukariben, tumare gada hi imar kerde!“

Korkoro o cisarís pal akala lava ge'l'a savore peskere but'akerenca kel ende, so duj džane kardošne chudenas peskere vasta upre andro velegovs učes, kaj pes oda te dikhel, hoj jojn čačo chuden andro vasta leskere gada u phenen: „Dikhen kirajíja, akada hi tumari cholov! U akada tumaro gad! No u akdaj tuamro plašťoskeri guba! U vakerenas thaj aver lava. „Hine lovkore sar punkalovestar leskere balora-*pavučinki!*Hine ajse lovkore, kaj peske o manuš gindinel hoj nane pre leskero deštos nisave gada, numa andre akada pes garuvel oda nek bareder šukariben kale gadenge!“

„He!“phende o gavaljeri, no nadikhne níso, vašoda hoj našťi dikhle vareso, bo na sas odoj níso.

„Amro baro šeralo cisarís, šaj peske akana čhiven tele peskere gada, andre save san urde? Phende leske o kardošne. „ Kaj tumnege šaj uras akala lene, akadaj paš akada baro tikejris-*gendalos!*“.

O cisarís pes čhid'a tele u o kardošne pes kerenas pal pale chochavinbaha, horajipnaha kaj leske kothot, kothorestar uraven o neve gada pre leste, save leske jojn side; chudel les khataro per, u pajk sar te bi leske vareso phandenas u oda sas e vlečkica. O cisarís pes bond'arelas, visarkerelas, sera, seratar pašo tikejris-*gendalos*.

„Ach,joj save hine šukar! Sar mištes pre tumende ačhen akala gada!“ vakerenas savore. „U odi vzorka! U ola barvi! Hi oda igen bares dragane gada!“.

„Avri tumen užaren o zejgošne graja, tumare vordanoha, jojn tumen lidžena mašakr manuša ole duge dromeha“! dovakerđ'a kala lava leskero šeralo ceremonijaris.

„he, som imar prikerdo“! phend'a o cisarís. „No phenen, ačhen pre mande šukares akala mire neve gada?“ U pajk mejk jekhfars pes visard'a pašo tikejris-*gendalos*, bo akana kamelas te kerel hoj čači ps dikhel andre leste peskere neve gadenca. O komorņici - *sluhi*, save lidžena leskeri katharo leskero per phandli vlečkica, kočhenca phirkerenas phuvaha u kerenas kaj hazden phuvatar e vlečkica. Chudenas peskere vsat upre andro velegovs, u darans čak cikne lavoreha the sikhavel, te phenel kaj űiso andro vasta čačipnastar nachuden.

U avka geľa o cisarís peskere zejgoskere grajenca, thaj vurdanoha maškaro peskere manuša pro drom, u savore manuša andro blaki thaj save sne, vakrenas: „Ach, joj save šukar, neve gada hi amare cisarís! Savi but šikaribnaskeri vlečkica palo per hi leske phandli! Jaj, sar mištes leske ola gada ačhen pre leskero deštos!“ űiko lendar nakamelas the phenel o čačipen, kaj íko lendar íso pre leste kuradi nedikhen, bo sako akor bi imar džanelas kaj hine diline, kaj nane lačh epro oda kaj varekana te keren but'i andro palacis. Andre űisave gada save sne le cisaros pes avke bares napačinelas le manušenge sar andre akala. U savo baro lašaripen pre leste o manuša rakinenas.

„No, joj hino lango!“ phend'a varesavo čhavoro. „Devla pro zejgos, šunen oda žužo hangos!“ phend'a leskero dad. U savore manuša peske kezdinde te šuginkeren, so phend'a oda čhavoro.

„Joj hino lango, cikno čhavoro oda phend'a, lango hino“!

„Lango hino“! vičinkerelas pro agor savore manuša, salo nipos savo odoj les dikhelas pre akada drom.

Akor le cisar is paš akada pregeŕa. Zaučhard'a baro ŝil sar jejgos leha bi kezdind'a leha te khelel, bo džanelas kaj hi len čačipen savoren, no gindind'a peske pajk:

Akana imar muŝinav akada avri te birinel, či ko agor kale dromeske, kale sprjevodoske saveha pes muk'om.“ U rakind'a peskeri čang pro drom mejk bareder nakheha, u leskere komorņici-o *sluhi* lidženas leskeri vlečkica, savi čačo na lidženas, bo ņisavi les na sas.

1. Kto je autorom rozprávk y Cisárove nové ŝaty?

Ko ho o autoris /irind'a-pisind'a/ kala paramisake Le cisariskere neve gada?

.....
.....
.....

2. Napíš, čo najradšej robil cisár?

Irin -*pisin*, so nek feder kerelas o cisar is?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Kto navštív il cisára v jeho paláci? Dopíš.

Ko avŕa ko cisar is andro leskero palacis? *Irin-pisin*.

Primaciálny palác v Bratislave
o Primacijalno palacis Braťislavate

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Za koho sa vydávali šaľbiari? Napíš.

So vakerenas /rohajinas-chochavenas/ o kardošne kaj hine? Irin-pisin.

.....

.....

.....

.....

5. Akú látku tkali tkáči (šaľbiari) na krosnách? Napíš.

Savo pochtan sivenas-kerenas o sivade(kardošne) pro krosni-siavade? Irin-pisin.

Tkáčske krosná

Sivkeribno- o krosni.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Čo povedal cisár na novú látku a šaty? Napíš.

So phend'a o císaris pro nevo pochťan thaj pro neve gada? Irin-pisin.

.....

.....

.....

.....

.....

Cisár o Cisarís /kirajis-kra'is/

7. Kam išiel cisár v nových šatách? Napíš a nakresli.

Kaj ge'á o cisarís urdo andro neve gada? Irin-pisin thaj rajzo'ín.

.....

.....

.....

.....

.....

Nakresli.

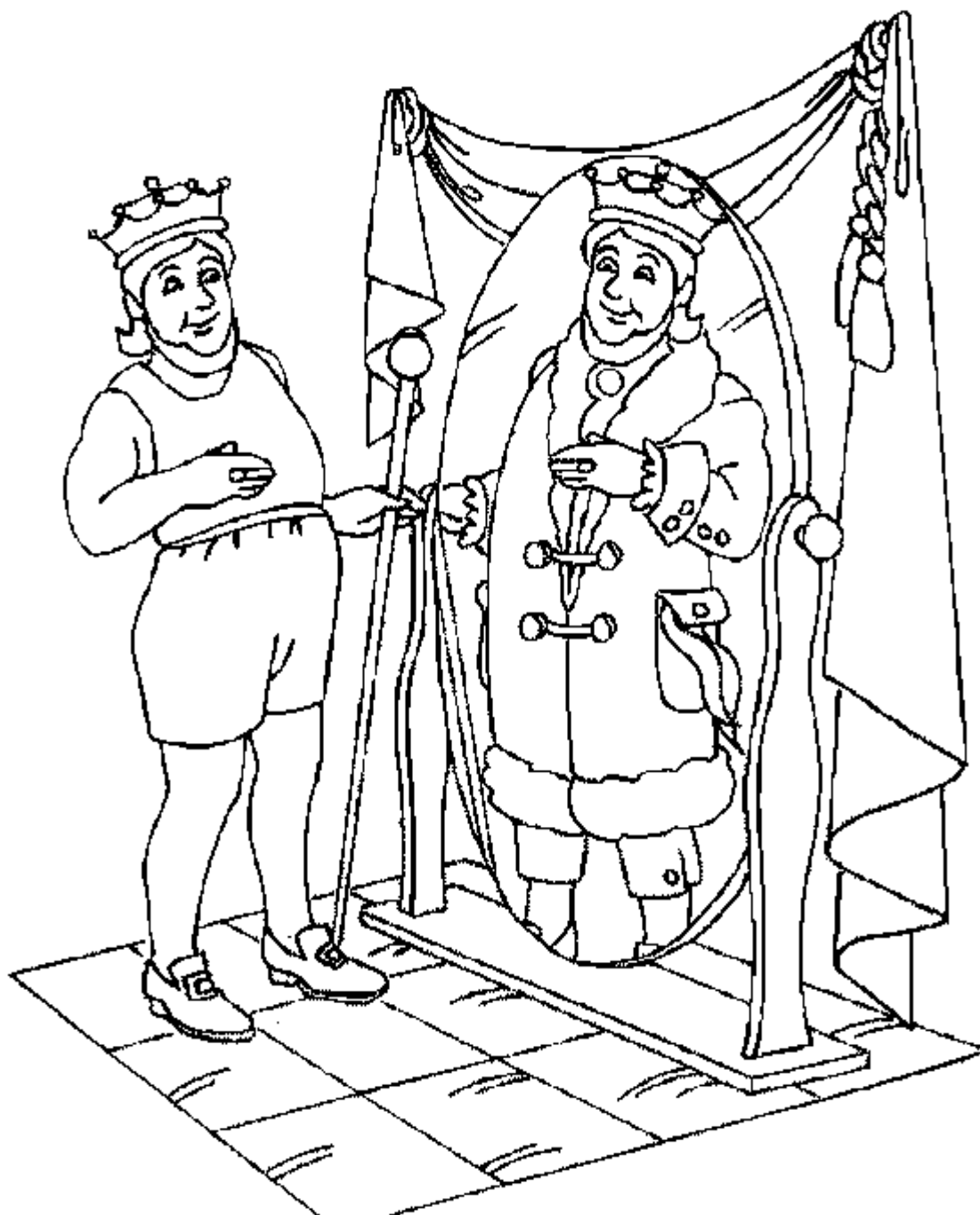
Rajzof'in.

8. Vymaľuj si omaľovánku ☺.

Feštejin-*maľin* avri e feštejimen ☺.

9. Čo si šepkali ľudia v sprievode? Čo vykričalo dieťa ? Napíš.

So peske šuginkerenas o manuša pro drom, andro sprjevodos? So vičind'a o čavoro: *Irin-pisin.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Nakresli látku, z ktorej boli ušité cisárove nové šaty.

Rajzol'in o pochtanoro, savestar sas side o neve cisariskere gada.

11. Aké bolo správanie dieťaťa? Označ hviezdičkou správnu odpoveď.

úprimné

neúprimné

Savo sas o čhavoro? (so phend'a- kerd'a) Ker čilagaha-čercheňaha lačo-čačutno.

čačikanes

horajipnaha - chochavipnaha

12. Aké vlastnosti mal cisár? Zakrúžkuj tie vlastnosti, o ktorých si myslíš, že patria cisárovi.

neúprimný, pyšný, namyslený, samol'ubi, dobrosrdečný, bohatý, chudobný,
úprimný, veselý, škodoradostný, pekný, ochotný, pracovitý, lenivý.

Savo sas o cisaris? Ker kerika- zakruškin oda savo sas, oda so peske tu gindines
kaj savo o cisris sas.

horajis, pišno-upre nakheskero, korkoro kamado, lačo jileskero, čororo,
bamrvalo, lača vod'akero, bachtaloro, šukar, pařivalo, buřakero, ke buři na
kaml'o, phagerdo god'akero

13. Vymysli a dopiš, aké vlastnosti ešte mohol mať cisár.

Gondořin avri u do irin-pisin, savo mejk manuš bi šaj avelas o cisaris.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

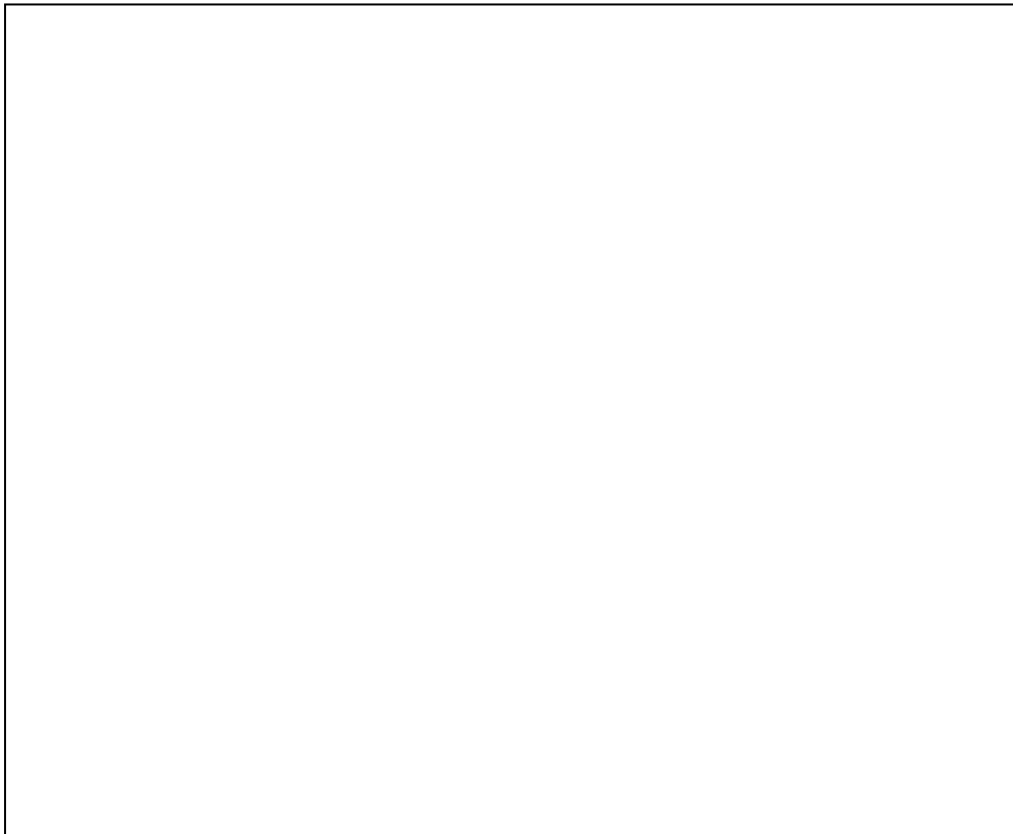
.....

.....

14. Nakresli, aké šaty by si chcel mať ty.

Rajzolin, save gada bi kamehas tu.

15. Aké ponaučenie si si zobral z príbehu? Skús porozprávať.

Save god'averipena peske li'al andralo kada vakeriben? Akana ho tu vaker peskere lavenca.

16. Nakresli domčeky v tvojom meste alebo obci.
Rajzoľin o kherora andre peskero foros vaj gav.

Použité zdroje e Literatura /biblijograficko god'averipena

<http://bestpage.sk/gif/pocitace/gif-bestpage-sk-19.gif>

<http://rozpravky.wz.cz/...ky/index.php?...>

http://www.bratislava.sk/VismoOnline_ActionScripts/Image.ashx?id_org=700000&id_obrazky=115664&datum=14.09.2011+16%3A23%3A05

http://www.rimava.sk/wp-content/gallery/skorusina-2009/skorusina_09_3.jpg

http://www.gorila.sk/i/imgs_orig/767/336767.jpg

<http://rozpravky.wz.cz/omalovanky/img/cisarove-nove-saty.gif>

http://www.knihomol.sk/media/catalog/product/cache/1/image/9df78eab33525d08d6e5fb8d27136e95/i/m/image_94299.jpg

<http://ipravda.sk/res/2009/11/11/thumbs/22841-cisarove-nove-saty-mlade-leta-nestandard1.jpg>

<http://img833.imageshack.us/img833/8918/7uxg.jpg>

<http://www.divadlomartin.sk/files/inscenacie/5-picture-2.jpg>

<http://www.jjh.cz/panovnici/img/77.jpg>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/94/Slovakia-Dreven%C3%A9_krošn%C3%A1.JPG

<http://novinky.sered.sk/pictures/web/galerie/646/20131204163037.jpg>

http://thumbs.dreamstime.com/thumb_309/12206664762s9wtP.jpg

http://kimia.hico.sk/c/23-category_default/pera.jpg

http://www.woman.sk/wp-content/uploads/2012/09/5612_pastelky-400x300.jpg

<http://zdjecia.nurka.pl/images/www.e-gify.strefa.pl-gify-milosc-milosc1.gif>